

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-04211/2024-ERU

V Ostravě dne 21. května 2024

Č. j. 04211-6/2024-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-04211/2024-ERU, zahájeném dne 24. března 2024 z moci úřední podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **JAMOZ, s.r.o.**,

se sídlem Kuklenská 546/30, Židenice, 615 00 Brno, IČO: 262 18 798,

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. března 2024 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost JAMOZ, s.r.o., se sídlem Kuklenská 546/30, Židenice, 615 00 Brno 2, IČO: 262 18 798 (dále jen „účastník řízení“), se **uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že závažně ztížil výkon dozoru podle ust. § 18 odst. 1 energetického zákona, neboť v rozporu s ust. § 10 odst. 2 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“), jakožto kontrolovaná osoba neposkytl kontrolujícím potřebnou součinnost, když neposkytl Energetickému regulačnímu úřadu nejpozději dne 28. února 2024 požadované informace a podklady dle Žádosti o doplnění podkladů a informací ze dne 15. ledna 2024, č. j. 11842-16/2023-ERU, doručené dne 21. ledna 2024 a dle Výzvy k součinnosti ze dne 20. února 2024, č. j. 11842-17/2023-ERU, doručené dne 21. února 2024, a to konkrétně:

- pro případ, že byl účastník řízení v období let 2021 – 2022 konečným odběratelem, informaci o množství elektřiny, které účastník řízení odebral, a to pro jednotlivé měsíce,
- sdělení, zda byl účastník řízení v období od října 2021 do října 2022 jediným konečným odběratelem odebrané elektřiny,
- kopie veškerých vyžádaných či rekonstruovaných smluv uzavřených mezi účastníkem řízení a právníky, fyzickými podnikajícími či fyzickými osobami, na základě nichž byla v letech 2021 – 2022 v rámci odběrného místa EAN [REDAKCE] těmto konečným odběratelům elektřiny poskytována účastníkem řízení odebraná elektřina,
- sdělení, jakým způsobem účastník řízení stanovil cenu za „*Služby spojené s provozem trafostanice [REDAKCE] a využití vlastní rozvodné sítě*“ v případě jednotlivých konečných odběratelů elektřiny,
- kopii ohlášení zničení či poškození účetních záznamů příslušnému správci daně, zprávy o výjezdu hasičských či záchranných složek, protokolu či hlášení o škodné události pojišťovacích společností,
- kopii rozhodnutí statutárního orgánu o nakládání s poškozenými dokumenty a jejich případné rekonstrukci.

II.

Podle ust. § 91a odst. 9 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

17 000 Kč (slovy: sedmnáct tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 10724.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 10724.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Správní řízení je zahajováno na základě vlastních zjištění Energetického regulačního úřadu (dále také „ERÚ“ či „správní orgán“).

II. Průběh správního řízení

- [2] Na základě skutečností známých ERÚ z jeho činnosti a po prostudování podkladů obsažených ve spise sp. zn. OSR-04211/2024-ERU vydal ERÚ dne 21. března 2024 příkaz č. j. 04211-3/2024-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen dne 24. března 2024 (dále jen „příkaz“). Uvedeným příkazem uznal ERÚ účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že závažně ztížil výkon dozoru podle ust. § 18 odst. 1 energetického zákona. ERÚ účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 20 000 Kč.
- [3] Dne 29. března 2024 byl ERÚ doručen odpor účastníka řízení proti uvedenému příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Ve smyslu ust. § 150 odst. 3 správního řádu byl doručením odporu příkaz zrušen a v řízení bylo pokračováno.
- [4] Dne 2. dubna 2024 zaslal správní orgán účastníkovi řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, č. j. 04211-5/2024-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno 7. dubna 2024. ERÚ účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání. Na toto vyrozumění účastník řízení nereagoval.
- [5] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

III. Popis skutkového stavu

- [6] Dne 19. července 2023 zahájil ERÚ podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) kontrolního řádu doručením „Oznámení o zahájení kontroly“, č. j. 11842-1/2023-ERU, ze dne 13. července 2023 (dále jen „Oznámení o zahájení kontroly“) kontrolu, jejímž předmětem bylo dodržování práva vyplývajícího z ust. § 3 energetického zákona, tj. podnikat v energetických odvětvích na území České republiky pouze na základě licence udělené ERÚ, kdy kontrola byla konkrétně zaměřena na zjištění, jakým způsobem byla v odběrném místě EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] poskytována elektřina dalším osobám v roce 2021 a 2022.
- [7] V rámci zahájené kontroly zaslal ERÚ účastníkovi řízení dne 15. ledna 2024 Žádost o doplnění podkladů a informací z téhož dne, č. j. 11842-16/2023-ERU, která byla účastníkovi řízení doručena dne 21. ledna 2024, ve které po účastníkovi řízení požadoval, aby ve lhůtě do 15 kalendářních dnů ode dne doručení této žádosti předložil ERÚ následující informace a podklady:
- pro případ, že byl účastník řízení v období let 2021 – 2022 konečným odběratelem, informaci o množství elektřiny, které účastník řízení odebral, a to pro jednotlivé měsíce,
 - sdělení, zda byl účastník řízení v období od října 2021 do října 2022 jediným konečným odběratelem odebrané elektřiny,
 - kopie veškerých vyžádaných či rekonstruovaných smluv uzavřených mezi účastníkem řízení a právníky, fyzickými podnikajícími či fyzickými osobami, na základě nichž byla v letech 2021 – 2022 v rámci předmětného odběrného místa těmto konečným odběratelům elektřiny poskytována účastníkem řízení odebraná elektřina,
 - sdělení, jakým způsobem účastník řízení stanovil cenu za „*Služby spojené s provozem trafostanice [REDAKCE] a využití vlastní rozvodné sítě*“ v případě jednotlivých konečných odběratelů elektřiny,
 - kopii ohlášení zničení či poškození účetních záznamů příslušnému správci daně, zprávy o výjezdu hasičských či záchranných složek, protokolu či hlášení o škodné události pojišťovacích společností,
 - kopii rozhodnutí statutárního orgánu o nakládání s poškozenými dokumenty a jejich případné rekonstrukci.
- [8] Účastník řízení na doručenu žádost nikterak nereagoval, proto ERÚ dne 20. února 2024 zaslal účastníkovi řízení Výzvu k součinnosti z téhož dne, č. j. 11842-17/2023-ERU, která byla účastníkovi řízení doručena dne 21. února 2024 a v rámci které po účastníkovi řízení požadoval, aby ve lhůtě do 7 kalendářních dnů ode dne doručení této výzvy předložil podklady a informace specifikované v žádosti č. j. 11842-16/2023-ERU ze dne 15. ledna 2024. Účastník řízení však svou povinnost nesplnil a ani na tuto výzvu k součinnosti nikterak ve lhůtě nereagoval.
- [9] Z úřední činnosti je správnímu orgánu známo, že část požadovaných podkladů účastník řízení ERÚ v rámci provádění kontroly doložil dne 7. dubna 2024 (založeno pod č. j. 11842-19/2023-ERU). Konkrétně se jednalo o osm nájemních smluv uzavřených mezi účastníkem řízení a právníky či fyzickými podnikajícími osobami, na základě nichž byla v letech 2021 – 2022 v rámci odběrného místa EAN [REDAKCE] těmto konečným odběratelům elektřiny poskytována účastníkem řízení odebraná elektřina. Zbývající požadované podklady a informace nebyly účastníkem řízení doloženy.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [10] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

- [11] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů se odpovědnost za přešupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přešupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přešupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přešupku rozhoduje.
- [12] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přešupky, energetický zákon a kontrolní řád.
- [13] Zákon o odpovědnosti za přešupky a kontrolní řád nebyly v době uplynulé od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizovány. Energetický zákon byl naposledy novelizován s účinností ode dne 1. dubna 2024.
- [14] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přešupky proto správní orgán porovnal aplikovatelná ust. energetického zákona a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ust. relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přešupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno.

IV. II. Právní posouzení skutku

- [15] Podle ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu je kontrolovaná osoba povinna vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit kontrolujícímu výkon jeho oprávnění stanovených tímto zákonem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost a podat ve lhůtě určené kontrolujícím písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou, pokud o to kontrolující požádá.
- [16] Podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona se právníká nebo podnikající fyzická osoba dopustí přešupku tím, že znemožní nebo závažně ztíží výkon dozoru podle ust. § 18 odst. 1 tím, že neumožní ERÚ výkon jeho oprávnění podle ust. § 18 odst. 5 energetického zákona nebo nesplní některou z povinností podle kontrolního řádu.
- [17] ERÚ v žádosti č. j. 11842-16/2023-ERU i ve výzvě k součinnosti č. j. 11842-17/2023-ERU účastníka řízení poučil o jeho povinnosti vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit ERÚ výkon jeho oprávnění stanovených kontrolním řádem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost, jak vyplývá z ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu a v jejím závěru poučil účastníka řízení, že pokud právníká osoba nebo podnikající fyzická osoba znemožní nebo závažně ztíží výkon dozoru podle ust. 18 odst. 1 energetického zákona tím, že nesplní některou z jeho povinností podle kontrolního řádu, dopouští se přešupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, za který může být podle ust. § 91a odst. 9 energetického zákona uložena pokuta až do výše 1 000 000 Kč.
- [18] Výkon kontroly je jednou z nejtypičtějšich činností veřejné správy. Ust. § 2 kontrolního řádu zakotvuje, že: „*Kontrolní orgán při kontrole zjišřuje, jak kontrolovaná osoba plní povinnosti, které ji vyplývají z jiných právních předpisů nebo které jí byly uloženy na základě těchto předpisů.*“. Z uvedeného ust. tedy vyplývá, že podstatou činnosti orgánů veřejné správy v rámci kontroly je zjišřování plnění povinností kontrolovaných osob. Podle ust. § 8 písm. c) kontrolního řádu je kontrolní orgán oprávněn požadovat poskytnutí údajů, dokumentů a věcí vztahujících se k předmětu kontroly nebo k činnosti kontrolované osoby. Z uvedeného ust. je patrné, kdy kontrolovaná osoba může odmítnout poskytnout kontrolnímu orgánu požadované údaje a dokumenty, aniž by ze strany kontrolního orgánu došlo k uložení sankce. Je jím případ, kdy požadované údaje a dokumenty nesouvisí s předmětem kontroly.

- [19] ERÚ zahájil s účastníkem řízení kontrolu v režimu kontrolního řádu, jejímž předmětem bylo dodržování ust. § 3 energetického zákona, tj. podnikat v energetických odvětvích na území České republiky pouze na základě licence udělené ERÚ. Kontrola byla zahájena za účelem zjištění skutkového stavu věci, tj. jakým způsobem byla v odběrném místě EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], poskytována elektřina dalším osobám v roce 2021 a 2022, tedy zda podnikatelská činnost účastníka řízení nespadá ve smyslu ust. § 3 energetického zákona pod předmět podnikání v energetických odvětvích, který podléhá specifickému podnikatelskému oprávnění (licenci).
- [20] Správní orgán má za to, že předmět řádně zahájené kontroly, tj. dodržování ust. § 3 energetického zákona, byl dostatečně vymezen a podklady, které ERÚ na základě žádosti po účastníkovi řízení požadoval předložit s výkonem a předmětem kontroly souvisely, tudíž účastník řízení byl povinen poskytnout v tomto směru součinnost spočívající v předložení požadovaných podkladů a informací ve stanovené lhůtě nezbytných pro zjištění, jakým způsobem byla v odběrném místě EAN [REDAKCE] poskytována elektřina dalším osobám. Jedině na základě úplných podkladů může být naplněn primární cíl kontrolní činnosti, kterým je zjištění, zda kontrolovaná osoba plní povinnosti stanovené jí zákonem nebo uložené na jeho základě.
- [21] Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 8 As 102/2019-31 zdůraznil, že: „kontrola představuje interaktivní činnost, která z povahy věci a cíle, jehož má být dosaženo (tj. zjištění, zda kontrolovaná osoba plní povinnosti, které jí vyplývají z právních předpisů nebo které jí byly na základě těchto předpisů uloženy), vyžaduje vzájemnou komunikaci a součinnost mezi kontrolním orgánem a kontrolovanou osobou. (...) Pouze na základě vzájemného dialogu je možné dospět k cíli kontroly. Projeví-li kontrolovaná osoba snahu dialog vést, je na kontrolním orgánu, aby v něm pokračoval a nepřistoupil automaticky k trestání kontrolované osoby za domnělé neposkytnutí potřebné součinnosti při kontrole (...).“. Povinnosti stanovené v ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu mají tedy v prvé řadě vést k dosažení účelu kontroly. Správní orgán má za to, že v nyní posuzovaném případě se tak však nestalo. Účastník řízení na žádost č. j. 11842-16/2023-ERU i na výzvu k součinnosti č. j. 11842-17/2023 ve stanovených lhůtách nikterak nereagoval a požadované podklady a informace nejpozději dne 28. února 2024 ERÚ neposkytl.
- [22] Účastník řízení část požadovaných podkladů ERÚ poskytl až dne 7. dubna 2024, tedy až v návaznosti na zahájené správní řízení. Další požadované podklady a informace nebyly účastníkem řízení doloženy.
- [23] Vzhledem k výše uvedenému správní orgán uzavírá, že účastník řízení nedoložením požadovaných podkladů a informací porušil svoji povinnost poskytnout kontrolnímu orgánu veškerou součinnost tak, aby mohlo být v plném rozsahu zkontrolováno dodržování ust. § 3 energetického zákona, tj. podnikat v energetických odvětvích na území České republiky pouze na základě licence udělené ERÚ
- [24] Správní orgán tak konstatuje, že má za nepochybné, že účastník řízení v rámci kontroly nepředložil ERÚ veškeré požadované podklady a informace, a tedy neposkytl potřebnou součinnost k výkonu jeho oprávnění stanovených kontrolním řádem. Správní orgán má za to, že účastník řízení svým jednáním, resp. opomenutím, porušil ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu, a tedy závažně ztížil výkon dozoru ERÚ nad právními předpisy uvedenými v ust. § 18 odst. 1 energetického zákona.

IV. III. Formální a materiální stránka přestupku

- [25] S ohledem na výše uvedené má správní orgán za to, že účastník řízení, jakožto kontrolovaná osoba, porušil ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu, když nepředložil ERÚ ve stanovené lhůtě, tj. nejpozději dne 28. února 2024 veškeré požadované podklady a informace dle žádosti č. j. 11842-16/2023-ERU a výzvy k součinnosti č. j. 11842-17/2023-ERU, čímž neposkytl ERÚ potřebnou součinnost k výkonu jeho oprávnění stanovených kontrolním řádem, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného přestupku.

- [26] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro přestupky. Podstatou přestupků je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.
- [27] Při posouzení materiální stránky přestupku je tedy třeba vycházet zejména ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Takový postup plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu.
- [28] V daném případě došlo ke ztížení výkonu dozoru v energetice ze strany ERÚ nad energetickými odvětvími neplněním povinností stanovených ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu, kdy neposkytnutím veškerých požadovaných podkladů a informací ve stanovených lhůtách byl ERÚ zkrácen o tyto informace, které jsou nezbytné k zajištění řádného výkonu kontroly realizované orgánem veřejné moci. Neposkytnutí ERÚ vyžádaných informací tak má nepochybně určitý stupeň společenské škodlivosti, tím spíše v případě, že si ERÚ požadované podklady a informace fakticky není schopen zajistit jiným způsobem než právě od účastníka řízení. Správní orgán má za to, že pro splnění zákonných povinností v rámci kontrolní a dohledové činnosti (tj. zjištění stavu věci v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu kontroly), je vyžádání a následné zpracování a vyhodnocení potřebných podkladů a informací nezbytné. Neposkytnutím součinnosti účastníka řízení tak nemohlo být v daném případě v plném rozsahu vyhodnoceno dodržení ust. § 3 energetického zákona, čímž nemohlo dojít k naplnění cíle kontroly spočívající v odhalení případných nedostatků na straně účastníka řízení a zlepšení dodržování platného práva. Jednání účastníka řízení dosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku, jelikož je zde zájem na řádném, rychlém a efektivním výkonu kontroly.
- [29] Výše uvedené skutečnosti poukazují na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, kdy tato společenská škodlivost podle správního orgánu dosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, neboť společenská škodlivost výše uvedeného jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná.

IV. IV. Odpovědnost za přestupek

- [30] Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v rámci správního řízení existence takových objektivních okolností nevyplývá.
- [31] Správní orgán upozorňuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. přestupků držitelů licencí, právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena

porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek.

- [32] Lze uzavřít, že účastník řízení se dopustil spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, za který je také odpovědný.

IV. V. Námitky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [33] Účastník řízení v podaném odporu proti příkazu namítl, že žádal o prodloužení lhůty k dodání požadovaných podkladů a informací a čekal mj. na doručení faktur od společnosti E.ON Energie, a.s.
- [34] Správní orgán se s námitkou účastníka řízení neztotožňuje, neboť účastník řízení v rámci prováděné kontroly po doručení žádosti č. j. 11842-16/2023-ERU i výzvy k součinnosti č. j. 11842-17/2023 a ani po zahájení správního řízení o prodloužení lhůty k doložení požadovaných podkladů a informací nepožádal.

V. Uložení správního trestu

- [35] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [36] Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytýkaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází v úvahu co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení pouze napomenutí či pokuta.
- [37] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Nadto se takový trest nejvíce ani jako vhodný při trestání právnické osoby ve vztahu k neplnění povinností vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit ERÚ výkon jeho oprávnění stanovených kontrolním řádem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost, kdy takovýto správní trest by mohl stěžejně plnit svou represivní funkci.
- [38] Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.
- [39] Za přestupek podle ust. § 91a odst. 9 energetického zákona lze podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona uložit pokutu do výše 1 000 000 Kč.
- [40] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení.
- [41] Povaha přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona spočívá v samotném ztížení výkonu dozoru ze strany ERÚ, neboť účastník řízení, jakožto kontrolovaná osoba neposkytl kontrolujícím potřebnou součinnost, když nedoložil ERÚ ve stanovené lhůtě veškeré požadované podklady a informace, které ERÚ dále při výkonu své dozorové působnosti v oblasti energetiky využívá a které jsou zcela zásadní pro vyhodnocení, zda účastník řízení dodržel povinnosti vyplývající z ust. § 3 energetického zákona, konkrétně jakým způsobem byla v odběrném místě EAN [REDAKCE] poskytována elektřina dalším osobám v roce 2021 a 2022. Z povahy dotčeného

přestupku pak vyplývá i jeho závažnost, kdy tento přestupek hodnotí správní orgán jako závažný, jelikož účastník řízení tím, že veškeré požadované podklady a informace nejpozději dne 28. února 2024 nepředložil, nevytvořil podmínky pro výkon kontroly a neumožnil ERÚ výkon jeho oprávnění stanovených zákonem.

- [42] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán nemá povědomí o tom, že by s účastníkem řízení bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že se účastník řízení přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.
- [43] Ke skutečnosti, že účastník řízení část požadovaných podkladů a informací ERÚ poskytl, přihlédl správní orgán při ukládání výše sankce jako k okolnosti závažnost přestupku snižující.
- [44] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [45] Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.
- [46] Správní orgán se tedy také zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [47] Účastník řízení správnímu orgánu žádné podklady týkající se jeho aktuálních majetkových poměrů nepředložil. Správní orgán při posuzování majetkových poměrů účastníka řízení vycházel z Výkazu zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2021 a z Rozvahy ke stejnému dni založených ve sbírce listin Veřejného rejstříku. Správní orgán z Výkazu zisku a ztráty a z Rozvahy zjistil, že účastník řízení dosáhl tržeb z prodeje výrobků a služeb ve výši 6 914 000 Kč a výsledku hospodaření za účetní období ve výši 3 844 000 Kč, přičemž čistý obrát za účetní období činil 9 020 000. Peněžní prostředky (na účtech) účastní řízení činily 43 000 Kč.
- [48] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [49] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho

podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

- [50] Správní orgán po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, stanovil správní orgán účastníkovi řízení pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Pokuta byla oproti příkazu ze dne 21. března 2024 uložena v nižší výši s ohledem na skutečnost, že účastník řízení část podkladů ERÚ poskytnul, byť po zahájení správního řízení. Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující, a současně není pro účastníka řízení i s ohledem na jeho majetkové poměry likvidační.
- [51] Správní orgán považuje tuto výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

- [52] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

JUDr. Pavla Musálková, v.r.
oprávněná úřední osoba
odbor sankčních řízení

Obdrží: JAMOZ, s.r.o.